

אלגעמיינער זשורנאל

\$1.00

PERIODICALS POSTAGE PAID AT NEW YORK, N.Y. Post Office Box 250746, Brooklyn, N.Y. 11225 • Tel: (718) 771-0400 • Fax: (718) 771-0308 • E-mail address: algemeiner@aol.com © COPYRIGHT ALGEMEINER JOURNAL PUBLISHED WEEKLY

Vol. XXXVIII No. 1963

FRIDAY, MAY 28, 2010

ב'ה, יום ו', ט"ו סיון תש"ע

מאי 28, 2010

18 PAGES

המחיר חמש ש"ח PRICE ONE DOLLAR

דער פארראט פון ירושלים דורך די אידן אין אמעריקע

פון שלמה שמיר

ד' אמעריקאנער אידן, און באזונדערס די ארטאדאקסישע, האבן פארראטן ירושלים. מ'איז געווארן אפגעפרעמדט פון ירושלים, און דער, דעת הקהל, די פעטלעכע אידישע מיינונג אין אמעריקע, האט זיך לגמרי דערווייטערט און האט אפילו פארנאכאלעטיקט עמציאנעל, די הויפטשטאט פון אידישן פאלק.

ערשט נישט לאנג צוריק, אין דער סדר-נאכט פון פסח, האבן אידן אויסגערופן: „לשנה הבאה בירושלים“. אבער מהאט פארגעסן דעם פסוק וואס ווארט קעגן פארגעסן ירושלים (תהלים קל"ג, ה). „אם אשכחן ירושלים תשכח ימיני“...

פארעצונג אויף זייט פיר

יום ו', ט"ו סיון תש"ע (ניו יארק זייט)	לשבת 9:10	לשבת 7:59	לשבת 8:17
מוצאי שבת 9:07			

שבת בעלותך לוח פאר דער וואך:

שיעורים (פרייטיק):

תהלים יומי: פרק מד - מח
חומש יומי: שישי נשא עם פרש רשי
תיא יומי: (שמי חידושים) ואף שלא הוזכר שם...
נעו-כולא חד

רמב"ם יומי:
ג' פרקים: הלכות תפילין ומוחה פרקים ב-ד.
פרק א': הלכות מתנות עניים... בפרקים אלו, פרק א.
ספר המצוות: מ"ע י"ג

דף היומי:
דף היומי ירושלמי: דמאי כד.
דף היומי בבלי: סנהדרין צח.

פתגם פון דער וואך:
ווער עס האט א סך געמער און איין וועלט, האט מורא פאר א רעוואלוציע, אבער ווער עס האט איין גיט און צוויי וועלטן - האט נישט קיין מורא

פרעזידענט אַבאָמאַ זאָגט צו אידישע סענאטאָרן און קאָנגרעסלייט: "כ'האָב געמאַכט פעלערן אין די באַציאָונגען מיט ישראל"

פון שלמה שמיר

נישט אלס אַ „גרייז“ אָדער „פעלער“ זיין עצם שטעלונג אין די פאַרהאַנדלונגען צווישן ישראל און די פירער פון דער פאַלעסטינער אויטאָריטעט. דער פרעזידענט האָט דערמאָנט זיין באַשלוס צו שנקען ישראל אַ ספּעציעלן הילפֿס־פעקל פון 205 מיליאָן דאָלאַר - אין צוגאַב צו דער רעגלמעסיקער יערלעכער הילף פון אַמעריקע פאַר ישראל אויף דער סומע פון עטלעכע ביליאָן דאָלאַר - צו פינאַצירן פאַרשידענע שוין־סיסטעמען צו פאַרטיידיקן די באַפעלקערונג קעגן ראַקעטן. די באַגעגעניש מיט די אידישע סענאטאָרן און קאָנגרעסלייט איז געווען אַ טייל פונעם פרעזידענט'ס באַמאָונגען צו באַרואַיקן אידישע פירער אין אַמעריקע איבער זיין באַציאָונג צו ישראל, און איבער דעם צוגאַב פון דער אַדמיניסטראַציע צום שלום־פּראָצעס מיט די פאַלעסטינער. און באַמייט זיך דער פרעזידענט צו באַרואַיקן אידישע פירער, אַז אַמעריקע טוט אַלץ אין איר מעגלעכקייט צו שטערן איראן צו ווערן אַ נוקלעארע מאַכט.

די אידישע סענאטאָרן דוּשאָו ליבערמאַן פון קאָנגרעס און טשאַרלס „טשאַק“ שומער פון ניו־יאָרק, וועלכע האָבן זיך באַטייליקט אין דער באַגעגעניש אין ווייסן הויז, האָבן קריטיקירט די אַבאָמאַ־פּאָליטיק כלפי דער אידישער מדינה. אויך די קאָנגרעספּרזשעלי בערקלי פון נעוואַדאַ, האָט שאַרף אַנגעגריפן די אַדמיניסטראַציע איבער איר פאַרעצונג אויף זייט דריי

פרעזידענט אַבאָמאַ האָט פאַרגאַנגענע וואָך אויפגענומען אין ווייסן הויז אַ גרופּע אידישע סענאטאָרן און קאָנגרעסלייט, און בעת דעם געשריפֿן האָט דער פרעזידענט מודה געווען, אַז ער איז באַגאַנגען געוויסע גרייזן ביים אויספאַרמירן די באַציאָונגען מיט דער אידישער מדינה. אין דער באַגעגעניש, וואָס האָט געדויערט אַנדערעהאַלבן שעה, האָבן זיך אויך באַטייליקט עטלעכע מיטגלידער פון דער אַבאָמאַ־אַדמיניסטראַציע, ווי סעקרעטערי אָוו סטעיט הילאַרי קלינטאָן און אַנדערע.

„כ'האָב אַריינשפּאַצירט אינעם 'מינע־פעלר' פונעם מיטל־מזרח, און געטראָטן אויף עטלעכע מינעס“, האָט דער פרעזידענט געזאָגט. אין דער באַגעגעניש וואָס ער האָט אָפּגעהאַלטן מיט זיבן־און־דרייסיק אידישע סענאטאָרן און קאָנגרעסלייט פון דער דעמאָקראַטישער פאַרטיי, האָט פרעזידענט אַבאָמאַ באַטאָנט די „שטאַנדאַרט־פּאַסיקע באַציאָונגען מיט ישראל“, און געזאָגט, אַז „די באַריכטן וועגן אַ רייס צווישן אַמעריקע און ישראל זיינען געווען איבערטריבן“. איינער פון די באַטייליקטע קאָנגרעסלייט האָט אַבער געזאָגט נאָך דער באַגעגעניש, אַז ווען דער פרעזידענט האָט גערעדט וועגן די „פעלערן“ וואָס ער איז באַגאַנגען, האָט ער אין זינען געהאַט נאָר דעם טאָן און דעם צוגאַב, אַבער ער באַטראַכט

פארוואס דערווייטערן זיך יונגע אמעריקאנער אידן פון ישראל?

אין אן אינטערעסאַנטן קאָלום אין דער ישראל צייטונג „מעריב“ שילדערט שמואל ראזנער אַ שמועס וואָס ער האָט אָנומלט געהאַט מיט פיטער ביינאַרט, אַ יונגער, אינטעליגענטער איד, וואָס ווערט באַטראַכט אַלס איינער פון די צוקונפטיקע „שטערנס“ צווישן אידישע קאָלומניסטן. ביינאַרט האָט אַרויסגערופן אַ טוטל ווען ער האָט

פארעצונג אויף זייט צוויי

אַנפירער פון באַיקאַט קעגן בר"ץ: 'כ'וויל נישט אַז מיין געלט זאָל גיין צו פאַרברענען די ישראל־פּאַן'

פון יעקב בריל

אַ באַיקאַט וואָס איז אַרגאַניזירט געוואָרן אויפן אינטערנעט קעגן דעם הכשר פונעם בר"ץ פון דער עדה החרדית, וואָס איז שטאַרק פאַרשפּרייט אויך אין סעקולערע געשעפטן אין ישראל, רופט די ישראל־באַפעלקערונג איבערצוקוקן די פּראָרוקטן וואָס מקויפט, און נישט קויפן קיין אַרטיקלען וואָס האָבן דעם הכשר פון בר"ץ. ווען איך האָב געזען ווי די חרדים פאַרברענען די ישראל־פּאַן, איז מיר אויפגעקומען אויפן געדאַנק צו אַרגאַניזירן אַ באַיקאַט קעגן דעם בר"ץ פון דער עדה החרדית. האָט דערקלערט פאַריקע וואָך מיקי לאַפּיד, דער אינציאַטאָר פונעם באַיקאַט, אין אַן אינטערוויו אויף דער ישראל־טעלעוויזיע. „איך וויל נישט אַז דאָס געלט פון מיין קעשענע זאָל גיין אויף צו פאַרברענען פּאַנען און אַרגאַניזירן דעמאָנסטראַציעס אין אשקלון.“

„דער בר"ץ־הכשר קאַסט מער ווי אַנדערע הכשרים. וואו גייט דאָס איבערדיקע געלט? לויט ווי איך האָב געלייענט, גייט עס אויף צו פאַרברענען פּאַנען און צו פּראָטעסטירן אין אשקלון.“ האָט לאַפּיד געזאָגט. „איך וויל נישט אַז דאָס געלט וואָס איך באַצאָל פאַרן הכשר זאָל גיין אויף אַזעלכע זאַכן.“

הרב שמואל אליהו: ס'איז אַ מצוה אויסצורוימען מתים צו באַשיצן לעבעדיקע

פון יעקב בריל

הונדערטער חרדישע אידן, ספּעציעל די נאָכפּאָלגער פונעם קנאישן שטראָם פון דער „עדה החרדית“, האָבן זיך באַטייליקט אין שטורמישע דעמאָנסטראַציעס אין ישראל, פּראָטעסטירנדיק קעגן די אַרויסגראַבונגען פון איבערבלייבענישן פון מתים פון זייערע קברים נעבן דעם „ברדלי“־שפּיטאַל אין אשקלון, כדי אויפצושטעלן דאָרט אַ באַשיצן נויטפאַל־צענטער, וואָס זאָל דינען אין פאַל פון ראַקעטן־אַטאַקעס אויפן שפּיטאַל.

לויט אינעלעכע קוואַלן פון דער „עדה“, האָט דער גאב"ד, הרב טובי ווייס, גערופן די מאַסן אַנטייל צו נעמען אין די פּראָטעסטן פאַרעצונג אויף זייט פיר

אַ שדיס־טאַנץ מיט סוואַסטיקאַס אין דער היינטיקער ליטע אַ געריכט אין ליטע גיט איר אורטייל, אַז סוואַסטיקאַס זיינען „די היסטאָרישע ירושה פון ליטע און ניט קיין סימבאָלן פון נאַציזשן דייטשלאַנד“

פון הירשע=דוד כ"ץ, ווילנע

אַן אַיגנול פון ווילנע

געוואָרן, פאַרפעלשט געוואָרן אין צעקריפּלט געוואָרן דורך אַנדערע פעלקער. זיי שטעלן מיט זיך פאַר ניט פאַשיזם, נאָר די אַרכיטעקטור פונעם קאָסמאָס.“

אינעם אורטייל איז דער געריכט געגאַנגען נאָך ווייטער איידער זיין עדות, מיטן עצם פסק, אַז די סוואַסטיקאַס זיינען „די היסטאָרישע ירושה פון ליטע און ניט קיין סימבאָלן פון נאַציזשן דייטשלאַנד“. די אויטאָריטעטן אין געריכט האָט לחלוטין ניט אינטערעסירט די פאַקטישע ווערדע פון דער סוואַסטיקאַ אין דער מאַדערנער געשיכטע פון ליטע. וואו דער פּראָצעס אידישע אומגעקומענע איז געווען דער העכסטער אין גאַנץ אייראָפּע. אין די מיטן ניינציקער. זיי האָט ניט אינטערעסירט וואָס עס זיינען גראַדע נעגאַטיוו און פאַשיסטן די לעצטע יאָרן וואָס מאַרשירן ביי היינטיקן טאָג מיט סוואַסטיקאַס, ניט קיין היסטאָריקע און פאַרשער פון דער אַלט־באַלטישער קולטור.

פארעצונג אויף זייט דריי

פלאַקאַטן מיט ריזיקע סוואַסטיקאַס, מיט וועלכע עס האָבן זיך אַרומגעטראָגן נעגאַטיוו פאַשיסטן אין דער ליטווישער שטאַט קלייפּעדיע (אַמאָליקער מעמל) לעצטן פעברואַר. אַדאַ ניט לאַנג, דעם 19טן מאי, האָט אַ געריכט באַשלאָסן אַז די פאַשיסטן האָבן קיין זאַך ניט געטאָן וואָס איז אומלעגאַל, ווייל סוואַסטיקאַס זיינען „די היסטאָרישע ירושה פון ליטע, ניט סימבאָלן פון נאַציזשן דייטשלאַנד“.

אן איגרות פון ווילנע

א שדיס-טאני מיט סוואסטיקאם אין דער היינטיקער ליטע

דעם 8טן מאי האבן פאשיסטן דעמאנסטרירט שעהן לאנג לעבן איינעם פון די גרעסטע האטעלן אין ליטע ("עוואל" - ליטעוואווא) מיט ריזיקע פאנען מיט אביסל "איבערגעבליבענע" סוואסטיקאס. אז מען האט ביי די פאליציי א פריגע געטאן, ווי אזוי דערלאזן זיי דאס, האבן זיי געזען פערט, אז דער געזען איז בלויז קעגן "פיקטלעכע" סוואסטיקאס.

א מוסטער פון די "איבערגעבליבענע" סוואסטיקאס מיט וועלכע עס האבן פאשיסטן געטאן גרויסע נעג-פאשיסטישע גרופע דעם 11טן מערץ. די ווייסע ארעם-גענדלעך זיינען געווען דער סימון מובהק פון די טריטע מעדער פון אידן אין חורבן ליטע. דאס זיינען געווען די מיטגלידער פון "ליטווינער אקטיוויסטן פראנט" (ל.א.א.) וואס האבן גענומען שטעטן אידן אין גענדליכער מקומות נאך איידער דער דייטש איז אריין. וואס מען האט ביי היינטיקן טאג דעמיט ארוממארשירט, מיט אן איבערגעבליבענע פאשיסטישן סימבאל, האט געשאפן א סך ווייטיק די עבליבענע אידן אין לאנד.

און א געפולטע געשיכטע וואס וואקסט פון די עקסטריעם-רעכטע אנטיסעמיטישע קרייזן אין מזרח אייראפע. חשוכע ליינער, מיר פארענדיקן מיט א דרינגענדיקער בקשה: עס איז צייט בטען ביי אייער קאנגרעססאן אדער סענאטאר, פאדערן אן אַמעריקע זאל סוף כל סוף אויפגעגעבן וועגן דעם אלעמען א מיל. טאקע מיט א גאנצן מויל, און ניט קיין האלבן.

www.HolocaustInTheBaltics.com
www.DavidKatz.net

אָנווענטלעכער פאַרשריט אין וואַקסנדיקן „אַפּיצי על-סאָקאַציאָנירטיק“ אַנטיסעמיטיזם דאָ אין פּאַרטי פּריער, האָט מען ווי נישט אַזוי געפּרואוּט זיך פּאַרטי אַרויסדרייען מיט אַ קלאַזישער טענה, אַז אױב מען פּירט אַרײַן אין אַ סוואַסטיקאַ אַרױסלעבן נישט אױס, נישט אױס עס שוין נישט קײן פּאַשיסטישער סימבאָל, נישט קוקנדיק וואָס די וואָס טראָגן זיך אַרױס מיטערמיט שרייען אױף די העכסטע טענער די סאַמע נאַציאָנאַל ליסטיש-עקסטרעמע און אַנטיסעמיטישע לאַזונגען אין צענטער שטאַט, אין דער אָנווענטהייט פון פּאַליציי וואָס מאַכן דעם אײַנדרוק, אַז זײער ראַלע איז צו פּאַרטיידיקן די נעג-פּאַשיסטן.

די און ווילנע (היינט ווילניוס), די קרוינשטאט פון ליטע) זיינען האַרץ למשל געווען אַ גאַנצע ריי פּאַלן וואו פּאַליציי האָבן גאַר באַשיצט די נעג-פּאַשיסטן וואָס האָבן זיך אַרומגעטראָגן מיט פּאַרשידענע „מאַדיפּיצירטע“ סוואַסטיקאַס. אינעם פּאַראַד פון 11טן מערץ (וואָס ווערט געפּיערט אַלס אַ צווייטער אומאַפּהענגיקייטס-טאָג), זײַנען די פּאַשיסטן געגאַנגען מיט אַ נײַער „דריי-פּיטליקער“ סוואַסטיקאַ. עלטערע אידן האָט באַזונדערס ווי געטאָן וואָס דאָס האָבן זיי געטראָגן צוגענייט צו ווייסע אַרעם-בענדלעך. ווייל מיט די ווייסע אַרעם-בענדלעך זײַנען אַרומגעגאַנגען די ליטווינער נאַציאָנאַליסטן וואָס האָבן גענומען שטעכטן אידן אין צענדליקער שטעטלעך אין ליטע נאָך איידער די

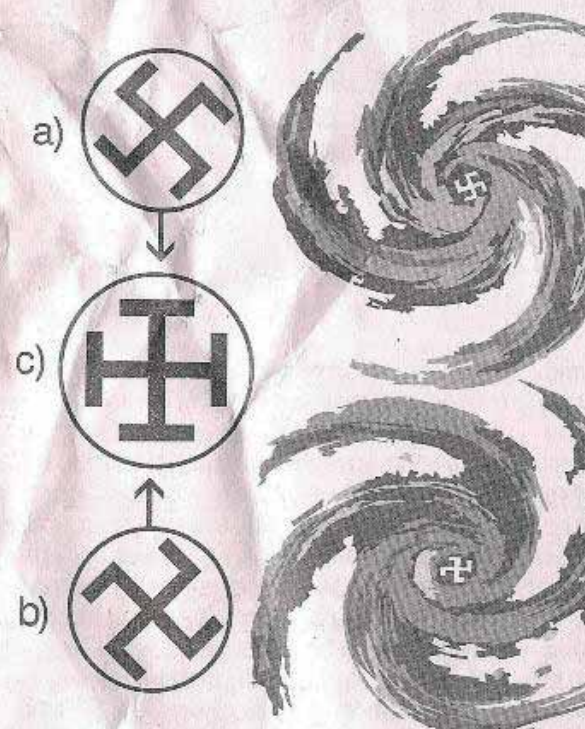
פאַרזעצונג פון דער ערשטער זייט

(אידישע קולטור). נאָכמער, ליטע, אינאיינעם מיט לעטלאַנד (לאַטװיע) און עסטלאַנד (עסטאָניע) און אַנדערע עקסטרעם-רעכטע פּאַליטישע כּוחות אין געגנט, גיט אױס אַ סך געלט אױפן קאַמפּיין איבערצוגייען דעם אייראָפּעאישן פּאַרלאַמענט אַנצונעמען די „נייע געשיכטע“ וואָס האַלט אַז עס זײַנען געווען „צוויי גלייכע גענאַצידן (אַ סאַוועטישער און אַ נאַציער)“ און האָט אַפּילו געהאַט די הענה אין די לעצטע יאָרן צו באַשולדיקן שארית הפליטה אידן אין „קריגס-פאַרברעכטן“. דאָס אַלץ בשעת ווען אין די צוואַנציק יאָר פון ליטווישער אומאַפּהענגיקייט האָט מען נישט באַשטראַפּט קײן אינאיינעם נאַצישן קריגס-פאַרברעכער, אין אַ לאַנד וואו מען האָט אױסגעשאַכטן העכער צוויי הונדערט טויזנט אידן. מױראַלט זיך פּאַרט געמעגט ריכטן, אַז אַמעריקע זאַל שאַרף פּראָטעסטירן. נאַר וואָס, קאַפּיער אַ וועלט, די אַמעריקאַנער רעגירונג האָט אַקערשט באַשלאָסן געבן אַ סובּסידיע פון בערך אַכציק טויזנט דאָלער פאַר „האַלאַקאָסט דערציאָנג“ אין די הענט פון דער זעלביקער מלוכה וואָס רופּט שארית הפליטה אידן, וואָס וויל איבערצייגן גאַנץ אייראָפּע אַז קײן באַזונדערער האַלאַקאָסט (דער חורבן) איז נישט געווען, און וואָס טאַקעליכער די מייאוסע עפנטלעכע אַנטיסעמיטישע מאַניפּעסטאַציעס און פּאַראָדן, און עקלאַפּטע אַרטיקלען און קאַריקאַטורן און דער מאַסן-פּרעסע.

און איצט באַדאַרף מען נאָך מוסף זײַן: אין איינציקן לאַנד אין דער וועלט וואו פּראָקורדורן רודפן שארית הפליטה אידן וואָס זײַנען געבליבן לעבן דורכן קעמפן קעגן היטלערן אין די וועלדער אַלס פּאַרטיזאַנער, האָט אַ געריכט „באַשלאָסן“ אַז סוואַסטיקאַס זײַנען כּשר וישׂר, עפעס אַ רואיקער סימבאָל פון דער אַלט-באַליטשער קולטור. צי וועט אַמעריקע ווייטער שווייגן?

צי וועט אַמעריקע ווייטער וואַרפן געלט אין די הענט פון די זעלביקע מלוכה-לייט דעמאָלט ווען זיי שפּילן די ראַלע, ווי געניטע אַקטיוואַרן ממש, פון „האַלאַקאָסט דערציאָנג“, דעמאָלט אַז עס קומען צו פּילען נאַיאַווע געלט און דעלעגאַציעס פון מערב און פון ישראל.

ער נייער אורטייל פון ליטווישן געריכט אין קליפּעס איז אַ „ווייטערע חידוש“ (לאַד ענינו) מיט דעם וואָס עס באַצט זיך אױף קלאַסישע סוואַסטיקאַס ממש. דאָס איז אַן

די פּאַשיסטן האָבן דעם 8טן מאי, לעבן האַטעל רעוואַל - ליטעוואוואַ, אױסגעטיילט בעלעטען מיט דער דאָקיער טאַבעלע וואָס „דערווייט“ אַז זיי זײַען סוואַסטיקאַס זײַנען פּאַרטי ריכטיקע סוואַסטיקאַס, מען זאַל הילף נישט מײַנען אַז מען האָט זיך אונטערגעגעבן. איצטער, אַכטעס וואָס זײער געריכט האָט דעם 19טן מאי געפּיטקט און אַזוי „פּינקטלעכע“ סוואַסטיקאַס זײַנען דערלויבט, וועלן די פּאַשיסטן אַ סבאַר זיך ווייטער נישט דאַרפן טיריח זײַן מיט טאַבעלעס, און מיט טײַטש אין זײער באַליבטן סימבאָל.

עס זײַנען פּאַראַן גוטע געלערנטע ליטווינער וועלכע פּאַרנעמען זיך שוין יאָרן מיט יודאָאָסטיק, מיט אידישער געשיכטע, מיט פּאַרשונגען, און און זײער אַ גרויסער מאַס מיטן מאַכן אַ גוט איינדרוק אױף אידישע געלערנטע און געסט פון איבער דער גאַנצער וועלט וואָס קומען דאָ צו פּאַרן און צו פּאַרברענגען. טאָ זאַל עס דאָ אַרױסגעזאָגט ווערן לכל עמ ועדה:

מען וואָרט צו זען, וועלכע פון די אַלע וואָס האָבן אַזאַ שײַנע פרנסה פון יודאָאָסטיק (און טאַקע פון די „האַלאַקאָסט שטודיעס“ וואָס אױך אַיזט פּראָטעסטירן קעגן דעם אורטייל פון געריכט, און אַנשײַבן אַ העפלעכן פּראָטעסט מיטן אייגענעם נאַמען? מיט אַזעלכע דערקלערונגען וואָלטן זיי געבראַכט כּבּוד און שטאַלץ זײער לאַנד. וואָס איז דאָ וואָס מורא צו האָבן אַרויסזאָגן אַ מיינונג אין אַ דעמאָקראַטישן לאַנד פון אייראָפּעאישן פּאַראַיין? אדרבא.

אויף שטיקאַרעס: וועגן וועלכן געזען גענוי האָט דער פּאַליצאַנט געזען, אַז ער האָט מיט עטלעכע

הרב שמואל אליהו: ס'איז א מצוה אויסצורוימען מתים צו באשיצן לעבעדיקע

"ברזיליי"-שפיטאל אין אשקלון

באַזאַמטע האָבן ערשט פאַרדעקט אַלס דאָס טריטלעכע ביאָלאָגישע „אַנטראַקס“ געווער. עס איז אַנטשטאַנען אַ גרויסער טומל, און גרויסע זיכערקייטס-כּוחות זענען אַלאַרמירט געוואָרן. ערשט נאָך אַ גרינטלעכער אונטערוכונג האָט זיך אַרױסגעשטעלט, פאַרדעקט וועגן, אַז דער קאַנווערט געשיקט געוואָרן געוואָרן מיטן ציל אַרױסצורופן אַ פּאַניק. בייגעלייגט צום קאַנווערט מיטן שטויב איז געווען אַ דערקלערונג: „צײַטשטישע נאַציש, דאָס איז פאַרן אױסרױמען די קברים אין אשקלון.“ לױט די פאַרדעקט וועגן, איז דער קאַנווערט געשיקט געוואָרן דורך די נױט-קראַנקעס, וועלכע ווײַכן נישט פון באַנוצן זיך אױך מיט די עקלאַפּטיקטע מיטלען אין זײער פּאַרמסט מיטן „צײַטשטישן וועגן“.

נישט מפנה זיין, "האָט הרב אליהו באהויפטעט. „עס קען נישט זיין. עס איז פאַראַן אַ הלבּה, און הרב אלישיב איז אַ הלבּה-מענטש, נישט קיין פּאַליטיקאַנט. דערביי, איז אַלץ וואָס מ'זאָגט אין זײַן נאַמען שקר וכזב.“

אידישע עסקנים קריטיקירן טעלעוויזיע-באַריכטן

ער באַשלוס אױסצורױמען די קברים נעבן דעם שפּיטאַל, וואָס עס איז געווען אַ פּאַרדאַכט אַז זיי זענען פון אידישע מתים פון עטלעכע טויזנט יאָר צוריק, איז אַנגענומען געוואָרן דורך פרעמיער-מיניסטער בנימין נתניהו, אױפן דריק פון דעם „ברזיליי“-שפּיטאַל, נאַכדעם וואָס נתניהו האָט נאַכגעזען דעם פּאַרלאַנג פונעם וויצע-געזונטהייט מיניסטער, הרב יעקב ליצמאַן, אױפּצושטעלן דעם נױטפּאַל-צענטער אױף אַן אַנדער פּלאַץ.

נאָכן דערהאַלטן די באַשטעטיקונג פון דער רעגירונג, האָט די שפּיטאַל-פּאַרואַלטונג באַשלאָסן איבערצוגעבן אַ „לעבעדיקע“ טראַנסמיסיע אױף דער טעלעוויזיע, ווי די ביינער פון די קברים ווערן אױסגערוימט דורך פרעמדע אַרבעטער, וועלכע פּאַטאַגראַפּירן זיך נעבן די איבערבלייבענישן פון די מתים, שײַכלענדיק צו די קאַמערעס. די בילדער זענען געווען געוואָרן אין דער גאַנצער וועלט.

עסקנים וועלכע זענען טעטיק אַ גאַנץ יאָר הײַנט אױף די כּתרי-עלמן אין אייראָפּע האָבן אױסגעדריקט גרויס זאָר אַז די טעלעוויזיע-בילדער וועלן שפּיערן זײער אַרבעט צו באַשיצן די אידישע קברים, „די גוים איז איראָפּע פּאַרשטייען נישט די הייליקייט פון די אידישע קברים, איצט וועלן זיי פרעגן פּאַרױסאָס מיקומט צו זיי מיט טענות, בעת אין ישראל זעלבסט גראַבט מען אױס טױטע מענטשן. יעדע מאָל וואָס אין ישראל טוט מען אַזעלכע אַקטן, ווערט אונזער טעטיקייט פיל שווערער,“ האָבן די עסקנים געזאָגט.

הרב שמואל אליהו

„מעסיקער“, רב, האָט געזאָגט אַז אין שולחן ערוך ווערט געפּסקנט אַז עס איז אַ מצוה אױסצורױמען די מתים. ער האָט ציטירט די מעשה וואָס ווערט דערציילט אין חז"ל, אַז רבי שמעון בן יוחאי האָט געזען ביינער פון מתים וואָס האָבן געשטערט דעם ציבור, האָט ער זיי אױסגערױמט. ווען אַ זקן האָט קריטיקירט דעם אַקט, האָט ער אַ קוק געטאָן אױף אים און געמאַכט פון אים אַ הויפּן בינעוּ.

„ס'איז אַ שאַד אױף דער צײַט, אױף דער ביטול-תורה, און אױף די מחלוקת“, האָט הרב אליהו געזאָגט, באַצײנענדיק זיך צו די וואָס באַטייליקן זיך אין די דעמאָנסטראַציעס. „די הלבּה הייסט אױסרױמען די ביינער פון די טױטע, איז וואָס דעמאָנסטרירט: אין נאַמען פון עמ-הארצות? וואָס פעלט אױס דער חילול-השם צווישן רעליגיעזע און סעקולערע? ס'איז נישט קיין הלבּה; ס'איז אַ טיפּשנות.“

אין אַ פּערזענלעכער טאַקע אױף הרב שמידל, האָט הרב אליהו געזאָגט אַז, „אין ווייס אַז דער מענטש קומט צו רבנים, דערציילט זיי אומגעשטויגענע מעשיות און פּאַרפּירט זיי. אױב [דער ליטווישער פּוסק הדרון], הרב [יוסף שלר] אלישיב, וועלכער איז אַ גאון און צדיק וואָלט געזאָגט די הלבּה, נאָכן זען דעם מצב אַליין, וואָלטן מיר אַלע אַראָפּגעבויגן דעם קאַפּ. אַך, גלייב נישט אַז הרב אלישיב האָט געהייסן

פאַרזעצונג פון דער ערשטער זייט

און באַנוצן „אַלע מיטלען“, כּדי אַפּצוהאַלטן די גראַבונגען פון די קברים. אױך די יוגנטלעכע זענען אַנגעוויזן געוואָרן זיך צו באַטייליקן אין דער מאַסן-דעמאָנסטראַציע, כאַטש אין פּריערדיקע פעלער זענען די יונגע בחורים אַנגענואַגט געוואָרן נישט צו גיין צו די פּראָטעסטן.

הרב ווייס האָט געהאַלטן אַ רעדע ביי דער דעמאָנסטראַציע, ליאַרעמעדיק קעגן דעם חילול קברים און בוין המת. ער האָט אַנגערופן די אַנטיק-אױטאָריטעט „פּאַרשאַלטענע רשעים“. אינערהאַלב די חרדישע זײַען זעלבסט, זענען אַבער געווען חילוקי-דעות וועגן דעם ענין פון מפנה זײַן די מתים פאַרן צוועק פון באַשיצן לעבעדיקע.

אין דער צײַט וואָס די „עדה“ האָט גערופן צו שטורמישע דעמאָנסטראַציעס, האָט מען אין אַנדערע קרייזן זיך באַנוגט בלױז מיט שאַרפע פּראָטעסט-אױסדרוקן. די פּירנער חרדישע צײַטונגען האָבן פּאַרעפּנטלעכט שאַרפע מרדוּת, פּראָטעסטירונדיק קעגן דעם חילול קברים און דער אומסעמיטישע צו די רעליגיעזע געפילן פון די חרדים.

הרב אליהו: ווער ס'גייט צו די דעמאָנסטראַציעס איז אַ טיפּש

אין די רעליגיעזע צײַטשטישע קרייזן, דאַקעגן, האָט מען געשטיצט דעם שרית, זאָגנדיק אַז עס איז אַ מצוה אױסצורױמען די ביינער פון די טױטע מענטשן, כּדי צו ראַטעווען לעבעדיקע. אין אַ זעלטן-שאַרפן אַרױסטרױט, האָט דער נאַציאָנאַל-רעליגיעזער רב פון צפת, הרב שמואל אליהו, קריטיקירט אױף דער ישראל-ראַדיאָ דעם פּאַרזעצער פון דער אַרגאַניזאַציע „אתרא קדישא“, וואָס פירט דעם קאַמפּ צו היטן אױף די אידישע קברים, הרב דוד שמידל, זאָגנדיק אַז ווער ס'גייט אין זײַנע פּוסטריט איז אַ טיפּש.

הרב אליהו, וועלכער ווערט נישט פּאַרעכנט אַלס